

М О Д Е

р е н т р и

МІНТЕ, ІНІМА ШІ ЛІТЕРАТУРА.

№ 21.

ОДМЕТЪ 10. ДЕКЕМВРІЕ.

1838.

БЪМ АМ АНВЪДАТ РОМАНЕЦІВ.

Не кѣна зѣтасем кѣ сѣнтем ромѣні ші кѣ абем ші ної о лѣмѣз, не кѣна не лѣнсеа ші кѣрці ші типографіе; не кѣна тоатѣ лѣмѣа се арѣнкѣсе аѣ дасїї ші пѣрѣпоменї ка бѣбеле аѣ кѣцеї ші мотанї; кѣчї ла школаа пѣблѣкѣ се аѣвѣца грѣчѣше; кѣна аѣ сѣжршїт, лїтература ро мѣнеаскѣ ера ла дѣреа сѣфлетѣлѣї; кѣцїва ворї вѣтрѣнї рѣшїнїцї аѣ ромѣнїсм, не пѣтѣндѣсе дѣпрїнде кѣ фрѣмоаселе зїчерї парїгорїсеск, катадїкеск ш. а. тоате аѣ еск, креате дѣ дїечїї вїстерїї, — пѣнтрѣ вѣ атѣнчї аѣнтрѣ еї се плодеа ѣенїѣла — шедѣ трїстї, шї жѣлѣк пѣрдерѣ лїмѣеї зїтѣндѣсе кѣ дор спре бѣда саѣ Брашов, дѣ ѣнде лѣ вїнеа пѣ тот аѣнѣла калїндаре кѣ повешї ла сѣжршїт шї дїн кѣна аѣн кѣна кѣте о врошѣрѣ аѣвѣцѣторе мѣше шѣрѣлѣї а фѣче захар дїн чокѣзѣї дѣ кѣкѣрѣз, саѣ пѣнїне шї крохмѣлѣз дѣ вѣр тофлѣ.

Тот аѣнѣз маї ера о школаз; — пѣ кѣре аѣчѣшї вѣнї вѣтрѣнї о прївѣк ка пѣ сїнѣр азїлѣа прїгонїтеї лїмѣї. — Школаз

ѣнде се аѣвѣца нѣмаї ромѣнѣцѣ, апропѣ дѣ Іашї, ла Сокола.

Татѣла мѣѣ ера ѣнѣла дїн ромѣнїї аѣчѣ шїа. Нѣ ешѣк нїчї ѣн калїндар кѣре се нѣлѣ аїкѣ ел аѣнтѣїѣ, нїчї о кѣрте вїсѣрїчѣаскѣ кѣре се нѣо кѣмпере, нїчї о історїе кѣре се нѣ пѣе се і о пѣскрїе.

Аѣнтрѣо зї, вїнда дѣла школаз, аѣнтрѣсїт кѣ о мѣре кѣрте in folio аїнаїнтѣ ѣетешѣмї, аѣмї зїсе, о вїаѣз дѣале сѣїнѣцїлор дїн кѣртѣ аѣчѣаста.

— Іартѣмѣз пѣрїнте, еѣ нѣ почїѣ чїтї ромѣнѣцѣ.

— Кѣм! апої дѣр ѣе аѣвѣцї тѣ?

— Влїнеше, аѣ рѣсѣнѣс пѣрѣнїндаѣмѣ. Дѣ врїї сѣчїї чїтеск тоатѣ траѣедїа вѣкѣвїї дїн вѣрїтїа, ѣнде е аѣчест фрѣмос хор а Трїоїенелор пѣ кѣре аѣл шїѣ пѣ дїнаѣара.

Αύρα, παντιάς αύρα,

Απε πομπόντρως κομίζεις.

Θαῖς ἀκάτως ἐπ' οὐδνα λιμναῖ.

Ποῦ με τὰν μελέαν πορεύσεις?

— Поате сѣ фїе фрѣмоасе аѣчѣе ѣе тѣ снѣї, зїсе татѣла мѣѣ, дѣр е рѣшїне сѣ нѣ шїї лїмѣа таї мѣнїне вїї венї кѣ мїне ла Сокола дѣ ѣнде аѣм прїїмїт ѣн рѣвѣаш прїн кѣре мѣз пѣфтеск ла ексалїен. Ворї ворї пѣнтрѣ тїне кѣ дѣскалѣла кѣре е ѣн

ОМ ПРѢ-АНВЦАТ, ШІ НЪ МЪ АНДОІЕСК КЪ
ТЪ ТЕ ВЕІ СІАІ А АНВЦА ДЕ ГРАБЪ ПЕН-
ТРЪ КЪ ЦІІ КЪ АЧЕСТА АМІ ФАЧЕ МЪАЦЪМІРЕ.
— О! НЕГРЕШІТ! АМ РЪСНЪС КЪ БЪ-
КЪРІЕ.

НЕ АНТЪРЪІЕСЕМ А ДОА ЗІ, КЪЧІ КЪНД
АМ АНЪС, АМ ГЪСІТ ВЪСАМЕНЪА ПЕЛА СФЪР-
ШІТ. СЪ ЧЕРЧЕТАТЕ ІСТОРИА, ГЕОГРАФИА Ш. Ч.

САЛА ЕРА ПЛІНЪ. АНДІТОРІА СЕ АЛЪК-
ТЪІА МАІ ВЪРТОС ДІН ДАМЕ ВЪТЪРЪНЕ МЪМЕ
А БЪЦІЛОР КАРЕ АСКЪАТА АНТЪРЪ О РЪІЦІ-
ОАСЪ ТЪЧЕРЕ.

ПРОФЕСОРЪА РОМЪН, АВѢ Ш НАС КЪ ТО-
ТЪА АНТІ-РОМЪН, КЪЧІ ЛАС КЪ ЕРА ГРОЗАВ
ДЕ МАРЕ, ДАР АПОІ ЕРА КЪРІГАТ, АНЪКЪТ
СЕМЪНА МАІ МЪАТ А ПРОБОСЪІДЪ ДЕ КЪТ А
НАС. — „ПРѢВГЕНІКОШІЛОР БОІЕРІ ШІ КОКОАНЕ

„— ЗІЧѢ ЕА — АМ АВЪТ ЧІНСТЕ А АНФЪ-
„ЦІША ДВОАСТРЕ ПРОХОРІСІРІДЕ ШІНІНІЛОР
„МЕІ АН ІСТОРИЕ, ЧЕТІРЕ, СКРІРЕ, АРІДЕМЕ-
„ТІКЪ. АНЪМ ВОІЪ АВѢ ЧІНСТЕ А ВЪ АРЪТА
„КЪ АІМЕА НОАСТЪРЪ ПЕ КАРЕ ТОЦІ СОКОТ
„КЪ О ЦІШ, ДАР НІМЕНІ НЪ О ЦІЕ КЪМ СЪ
„КАДЕ, НЪ ЕСТЕ ФЪРЪ ГРАМАТІКЪ, ФЪРЪ
„СІНТАКСІС ШІ ФЪРЪ ОРТОГРАФИЕ; ЧІ МАІ АЛЕС
„АН АЧЕСТ ПОНГ АЛ ОРТОГРАФИЕІ АНТРЕЧЕ
„ПЕ МЪАТЕ АЛТЕЛЕ! ДОЪ ПІАДЕ ВОІЪ АРЪТА.“

СФЪРШІНД АШІ ПЪСЕ ОКІАРИІ, ТІНСЕ
ТАБЛА НЕАГРЪ, ШІ КІЕМЪНД ШН БЪІАТ КА ДЕ
НОЪ АНІ, АІ ДЕТЕ КОНДЕІА ДЕ КРЕДЪ АН
АМЪНЪ.

БЪІАТЪА СКРІСЕ:

Фатъ Саръ!

ВЪ 'ці ам зіс асѣръ,

СЪ ВЕЗІ ОЪА КЪМ СЪ САРЪ.

„ПРѢВГЕНІКОШІЛОР, ШРМЪ ПРОФЕСОРЪА,
„ВЕДЕЦІ КЪ ТОАТЕ АЧЕСТЕ ФРАСІСЕ СЪ СФЪРШЕСК
„КЪ: САРЪ, ДАР АЪ ДЕОСІВІРЕ АН СКРІС.
„АЕМЕНѢ ВЕЦІ ВІДѢ ШІ ЛА А ДОЪА ПАРА-
„АІЕМЪ. — БЪІАТЪА МАІ СКРІСЕ.

МАЙКА МѢ Е ВІЕ;

ШАДЕ ТОТ ЛА БУЕ;

МЪІНЕ А СЕ ВЪЕ.

ДАСКААЪА ТІНСЕ БРАЦЪА СПРЕ КЪВІНТЕА
СКРІСЕ КЪ ШН ЧІСТ МЪРЕЦ. ЦЕСТЪА АЧЕСТА
ФЪ КА ІСЪВКНІРѢ ШНЕІ МІНЕ. БЪРБАЦІ, ФЕМЕІ,
КОПІІ, ТОЦІ СЪРІРЪ ШІ СЪ АПРОПІАРЪ АЕ
БЛЪ, СТРІГАНД: БРАВО ДЕ РЪСЪНА САЛА.

МЪМЕЛЕ ШІМІТЕ СЪШПІНА СЪЕТ БОНЕТЕА
АНХОРЪБОТАТЕ. ДАКЪРЪМІ ДЕ БЪКЪРІЕ, ІСЪОРА
ДІН ОКІІ ЛОР ОДАТЪ ФЪРЪМОШІ ПОАТЕ, ДАР
АНЪМ СТІНШІ ШІ АМПРЕЦІЪРАЦІ ДЕ ШН ЧЕРК ПЪР-
ПЪРІЪ; АСТЕ ЛАКЪРЪМІ СТРЕКЪРЪНДЪСЕ ПЕ АНЪГЪ
СЪЖРЧІТЪРІЛЕ НАСЪАВІ КА ПЕ НІЩЕ ШЛЪЧЕ ФІ-
РЕЦІ АНЪНУѢ СЪЕТ БЪЗА ДЕ ДЕСЪЕТ, ШНДЕ
БАРБА АНТОАРЪС АНЪКЪНТЪРЪ АЕ ОУРѢ КА О
СТАВІЛЪ. БЪНЕЛЕ ВЪТЪРЪНЕ! НЪ СЕ ПЪТѢ ДЪ-
МЕРІ КЪМ ДЕ СЪАТ АТЪТ ДЕ АНВЦАЦІ АРЪ-
ГЪЦІІ ЛОР, ШІ КЛЪТІНД ДІН КАП, ПРІЕѢ ПЕ
ДАКЪА КА ПЕ О ФІІНЦЪ СЪРНАТЪРАЛЪ. БЪР-
БАЦІІ АЛ ФЕРІЧІТА, АІ МЪАЦЪМѢ, АІ СТРІГА
АФЕРІМ ДЕ СЪ СГЪАЪІА ПЪРЕЦІІ; ШІ ВЪТЪРЪ
НЪА СОКОЛЕАН ДОБОРЪТ СЪЕТ ГРІНДІНА ЛАВ-
ДІЛОР ШЪА АФЕРІМЕЛОР, СЪ ЛАСАСЕ ПЕ ШН СКАШН
ШНДЕ'А АМПРЕЦІЪРАСЕ КОПІІІ, АМЕЦІТ, КЪПРІС,
ХЪРЪПІТ КА АЧЕА АМПЪРАТ РОМАН ЧЕ СТРІГА
ЛА МОАРТѢ СА:

Je sens que je deviens dieu!

ЧЕ ФЪЧѢМ ЕЪ АН ВРЕМѢ АЧѢСТА? ЕЪ
РЪМЪСЕСЕМ АНКРЕМЕНІТ КЪ ОКІІ ХОЛБАЦІ, КЪ
ГЪРА КЪСКАТЪ, КЪЧІ НЪ АНЦЪАЕУѢМ НІМІК,
ЕЪ КАРЕ МЪ ЦІНѢМ КЪ ЦІШ ЧЕВА! ДАСКААЪА
АЧЕСТА АЪЗ АН ОКІІ МЕІ ШН КІП МЪРЕЦ, А-
КАДЕМІК, АНААТ, НЕАНЦЕАЕС КА ШІ СІНОНІ-
МЕЛЕ САЛЕ; МІ СЕ ПЪРѢ КЪ ВЪЗ ШН ПЛАТОН,
ШН АРІСТОТЕА . . . КЪТ МЪ ШМІЛІСЕ ДЕ ТАРЕ!
КЪМ АМІ КЪЗЪСЕ ТРЪФІА! КЪТ МЪ СІМУѢМ
ДЕ МІК АН АЕМЪНАРЕ КЪ БЪІАТЪА АЧЕА КАРЕ
СКРІА САРЪ ШІ ВІЕ АН ТРЕІ ОСЕКІТЕ ФЕЛЪРІ!

Не ам днторс акасз. Татха меѣ вж-
зндѣмъ гжндѣтор, мз днтрѣкз че ам.

— Гжндѣск ла аджнка ерѣдеце а аче-
стѣ даскал.

— Дѣвзрат, е ѣн ом пѣин де цѣинцѣ,
шѣ ам пофтѣт сз вѣ а ѣцѣ да лекцѣи де
трѣи орѣ пе сзпѣтзмжнз, — Де мѣине ва
лнчѣпе.

О кжт ам ржмас де режнѣоскжтор вѣ-
нжлѣи пжрѣнте пѣнтрѣ ачѣаста дорѣтз вѣсте!

Андатз ам гжтѣт кѣлетѣ, кондеѣ нѣоз,
чернѣлз вѣнз, нѣмѣк н'ам ѣтат; антѣк-
маѣ ка ерѣвѣл солдат карѣ лѣшѣ перѣ ѣнѣ-
форма, фрѣакз вѣмѣѣ, вѣржцз армѣе ан
ажѣнѣлз вѣтзлѣѣ. Ачѣсте прѣгжтѣрѣ м'аѣ
оѣжпѣт пѣнз сѣара кжнд м'ам кѣлѣкат
гжндѣна ла нѣоѣл даскзл, шѣ пѣдѣкжнд
кз чѣне н'а авѣ асѣл де нас, прѣкжм ера
ал лѣи, нѣ поатѣ фѣ лнвжцѣт.

Адоа зѣ, профѣсорѣл вѣнѣ, шѣ дѣнз
аѣ де дѣторѣе, вѣнз дѣмѣнѣцз! скоасѣ
дѣн сжн о вѣрѣжѣ картѣнатз вѣ жѣртѣе
вѣстрѣцз, зѣкжнд мѣ кѣ ѣн зѣмѣт пѣин де
лнкрѣдѣре ан сѣне: нждзжѣдѣск кз не вѣм
лнцѣлѣцѣ амжндѣѣ. Аѣѣстз фѣладз, нѣ сжнт
ла лндоѣлѣлз кз ан пѣцѣне зѣле о вѣѣ
лнвжцѣ.

О! — ам гжндѣт. — Ачѣста е негрѣшѣт
вѣре ѣн ежѣтракт лѣснѣчѣс де сѣстѣма са
де лнвжцзтѣрж. Ам лѣат'о кѣ тоатз чѣн-
стѣ кѣвѣнѣтз оперѣи ѣнѣлѣ лѣтерѣт, шѣ дѣс-
кѣжнѣдо, ам вжзѣт кз ера — ѣн лѣвѣ-
чѣдар кѣ слѣве д'ѣн пѣлѣмак марѣ!

Ам ржмас мѣт де оѣжрѣре шѣ де рѣшѣне.
Чѣ еатжѣкѣрж! сз мз пѣе пе мѣне
карѣ нѣ ерам ѣн копѣл акжм — авѣм 13
лнѣ — сз лнвжцз а б с, пе мѣне карѣ
лнцзлѣцѣм пе Іродѣан дѣн сколарцз ан
сколарцз! аѣѣста ера ѣн афрѣнт пѣ карѣ
амѣ лѣвѣре де сѣне нѣ о пѣтѣ мѣстѣѣ. Хо-

тжржѣ сз мѣ ржсѣѣн, шѣ асѣтз лѣде мѣ
маѣ лѣнѣцѣ.

Ан вѣрѣмѣ ачѣаста, даскалѣл лѣшѣ ашж-
зѣе оѣларѣи пе трѣнѣл лор — парѣ кз
прѣвѣск лнжз ачѣѣ оѣларѣ цѣгѣлѣцѣ пе на-
сѣл лѣѣ ѣрѣлш ка ѣн тѣрж калѣре п'ѣн ар-
мжсар роѣ — трѣсе табѣк, стржнѣтз,
тѣшѣ сѣре а'шѣ арѣе гласѣл шѣ лнчѣнѣ
рар шѣ кѣ дѣсе пѣвжзе:

„Нѣтжгждѣѣт естѣ кз омѣл не'нѣвжцѣт
„Е ка ѣн копѣк не'нѣгрѣжѣт карѣ нѣчѣ о
„роадз нѣ адѣче. Дрѣпт ачѣѣ, даскалѣл
„естѣ пѣнтрѣ ѣн тжнжр, ачѣѣ че естѣ шѣ
„грждѣнарѣл пѣнтрѣ пом: ал кѣржцз, ла
„вѣрѣме, сѣѣ ка пѣлѣгарѣл вѣн карѣ кѣржцз
„де мжржчѣнѣ цѣрѣна са пѣнз а нѣ сѣ-
„мжнѣ сзжжнѣца чѣ вѣнз.“

Дѣнз ачѣсте парѣболѣ, ѣрмжз: „Пѣнтрѣ
„а'цѣ парѣдѣсѣ лѣмѣа ромжнѣѣскз дѣнз тоѣ-
„тз ржндѣлѣла сѣре а о цѣи кѣм сз кѣдѣ,
„ка с'о лнвѣцѣ прѣкжм сз кѣвѣне, трѣкѣе
„а лнчѣпе дѣла лнчѣпѣт. Вѣѣ шѣ дѣчѣ кз
„лѣмѣа ромжнѣаскз арѣ аѣ слѣве, карѣ сз
„лмпѣрт ан трѣѣ соѣсрѣ: гласнѣче, неглас-
„нѣче, шѣ гласнѣко-негласнѣче, шѣ анѣме,
„гласнѣче сжнт: Аз, вѣст, ѣжѣ, І, Он, Ж,
„ѣер (ж). Ктѣж, Іо, (ѣж), жѣа, Іа, Іпсѣлон,
„Омѣга. Негласнѣче: Кѣке, вѣѣде, Глѣгол,
„Дѣврѣж, Жѣвѣте, Зѣмне, Кѣкѣж, Дѣдѣ, Мѣс-
„лѣте, Наш, Он, Пѣкоѣ, Ржцз, Слѣвж,
„Тѣвѣдѣж, Фжртѣа, Хѣрж, Вѣсѣ, Пѣсѣ, Цѣ, Чѣрѣвѣж,
„Ша, Цѣѣ, Фѣта, Цѣѣ.“

„Гласнѣко негласнѣче: Зѣлѣж, ѣерѣ, Жѣж,(ѣу)лн.“

„Фжрж ачѣсте слѣве нѣ сз поатѣ ал-
„кжтѣѣ нѣчѣ о лѣксѣе нѣ сз поатѣ профѣ-
„рѣсѣ нѣчѣ о сѣлѣвѣ, кжчѣ елѣ сжнт тѣ-
„мѣѣлѣ лѣмѣѣ. Дрѣпт ачѣѣ, дѣта вѣѣ кѣне
„воѣ а лѣ лнвжцѣа де рѣст, пѣнтрѣ ка сз
„лѣ поцѣ кѣвжнтѣа кѣрат шѣ пе лнцѣлѣс
„кжчѣ вжд, кз даскалѣи дѣмѣталѣ грѣкѣл

„ші французька (не каре вжнтъа сз'ї іа!)
 „ці аь стрікат профораоа; нъ поці рості
 „пе. ж, пе з, ч, ш, ші алтеле вр'о кзтева.
 „Ам нздежде кз поїмжне мі ле веї пь-
 „тѣ спъне пе дін афарз: ші атънчі вом
 „анчепе адова мааїмз, ба, бе, бі, бо,
 „ші маї ла вале. Крезі кз не анцелечем?”

— Ба нъ не анцелечем нічі декъм, ам
 стрігат ешінд дін амеціала че мз кьпрін-
 сесе антръ азъа барбарелор нъмірї а вь-
 келор лїї; нъ не анцелечем. Дта вреї сз
 мз батжонъреці! сз мз пїї ла алфавїта,
 пе міне каре шїѣ гречеце маї мѣат декът
 орї каре тжнзр де вржста мѣ шї каре скріѣ
 французеше *Sous la dictée* фзрз а фаче
 маї мѣат де шапте опт грешзлі пе фаїз!
 аз'мі о граматїкз, аратз'мі констръкція
 версілор, ортографїа. — Спъне'мі пентръ
 че скрії *Віе шї Гарз* ан треї фелърї?

— Аці вої спънео ла време.

— Пентръ кз аї о азъїнз де ї? дар
 към скрії ма сз (*table*), шї ма сз (*Perf.*
веръзлї а мжнѣ)? към скрії ле џе (*loi*)
 шї ле џе (*Imper. веръзлї а лег а*)? Аша
 є кз тот ѣн фел пентръ кз н'аї дої а
 шї дої є? апої пентръ че анжърчі шї а-
 мецеці пе взіаці? — Ачеѣ нъ є треба
 дтале, амї рзспънсе къ ѣн зжмбет че
 семжна а стржмбет. Анвацз вькіле дн
 рост ка сз ле шїї поїмжне.

— Ба нічі гжндек, рзспънсеїѣ свжр-
 лїнд абечедаръа сзвет ма сз.

— Хе, хе, хе, ла анчепѣт сз паре
 греѣ, дар те веї депрінде. Рззчїна ан-
 вцзтъреї єсте амарз, азачї сжнт родъ-
 ріле салє.

Сфжршінд, стржнсе окїларїї, ашї азъ
 шалїкъа, шї еші. — Сїмціѣ кз мі сз рз-
 дікз о грештате де пе інімз.

А! педант ігнорант шї ангжнфат,

стрїгаїѣ, вреї сз анвзц вькіле тале! сз
 мз десчїнетек! а! Кїнезъае, каре аї о сзѣт
 де літере маї мѣате декът орї че лімез!
 а! тѣ аї словє амфїрїї нічі гласніче нічі
 негласніче! а! тѣ сокоці кз лімєа мѣ
 депрінсз къ Омер, сз ва пѣтѣ сзчі ка
 сз зїкз фжртз, твєрдъ, глагол ш. а. Нъ
 мїрї сзлєатече къ каре тѣ аї пореклєѣ
 бітеле літере! а! тѣ вреї сз мз десчїне-
 тек, сз анвзц вькіле тале! дар сз креці
 макар нъ ле воїѣ анвзца! — Дас кз те
 воїѣ жъка єѣ! н'ам трежїнцз де тїне ка
 се анвзц лімєа мѣ!

Ам алєргат ла бібліотїка татзлї мїѣ
 каре єра антр'о ладз марє пърѣрѣ дє-
 кісз ан корїдор. Ажътат де о салъз ї
 ам фзкѣт інвєтарїѣ шї пїнтре мѣлїмѣ
 калїндарїлор шї а кзрцілор ан лімєа гре-
 чѣскз модернз, іатз че ам гзсїт: тї-
 пзрїте:

Вїєціле сфїнцілор дін тоате лъніле,
 Моартѣ лїї Авел, (поїмз де *Gesner.*)
 Нъма Помпїліѣс (романц де *Florian.*)
 Патїміле Домнълїї нострѣ, ан версърї.
 Історїа лїї Аргїр шї а прѣ фрѣмоасїї
 вленє, *idem*,

Дєспре анчєвѣтъа ромънїлор, де Пе-
 трѣ Маїор.

Флоарѣ дарърїлор.

Антжмпазрїле французїлор шї антоар-
 черѣ дєла Москва.

Талмъдъа жїдовєск.

Манъскрісе:

Актопїсецъа (хронїк) лїї Брєкє Бор-
 нїкъа.

Кавалєрїї Лєкєдєї, романц де *Mше.*
Genlis (крєд.)

Анкънціѣрарѣ рошелїї, романц *idem*,
 Лєнтор, трагєдіє ан версърї.

Сапор, *idem*.

Матіада, Роману де Mme Cottin.
Вісавета саѣ сѣргѣніціі АнГіеріа Ідем.
Історіа кавалерѣаѣ де Grioux Роману
Тарло саѣ стрініі Ан Вавенціа ідем.
Зелміс ші Вавіра, ідем.

Сѣрманѣ вібліотікѣ! ґітатѣ Ан Сѣ-
вріѣа єі ла везнїа анѣаѣ 1821, тоатѣ
а саѣжіт де фѣлатѣіааѣ іанїчерїлор. Че н'
аш да акѣм ка сѣ ам ѣна дїн ачеле кѣрцї
де сѣте де орї четїте де татѣла меѣ!

М'ам черкат се чїтеск ґн Роману дїн
ачеле манскрісе, дар скрісоарѣ єра атѣт
де анкѣркатѣ анкѣт ле ам лѣсат, фѣ-
гѣдѣндѣале де але вїзїта кѣм мѣ воїѣ пѣ-
тѣ депрінде а четї скрісоарѣ ачѣ ієро-
гаїфікѣ че се обїчнїа атѣнчї пе ла ної;
ші лѣжн дїсторїа ромѣнілор де Пе-
трѣ Маїор, ажѣтат де абечѣдарѣа ґрїсіїт,
Ан пїдїне чєасѣрї ам анвѣцат а четї;
пжн' Ан Сєарѣ, єрам дєстоїнік сѣ спѣїѣ
пе парте кѣт орї-карє анагност де ре-
пєде. Сєара ам чїтїт татѣлаѣ меѣ тот
кѣнтѣла антѣїѣ дїн Моартѣ лѣї Явєл,
сїнгѣрѣ картѣ карє авѣ пѣтїре а'л ад-
дормї. Бѣнѣла пѣрїнте сѣ бѣкѣрѣ, шї а-
трїєїндѣ шїїнца мѣ ла вреднїїа анвѣцѣ-
торѣаѣ, порѣнчї сѣ се кѣмпєре 5 коцї
постав вїшїнїѣ де ґн бєнїш, пе карє ла
трїмісе даскалѣаѣ.

Вѣ Ансѣ нѣ пѣтѣм ґїта аѣронтѣла че
мї'а фѣкѣсе. Фѣкѣнд ґн конгрєс де вѣ-
їєцї, коншкларї аї меї де ла даскалїї
францєз шї грек, дѣпѣ мѣлатє опїнїї, карє
де карє маї єтравагантє, о ідєє сатанї-
кѣ вєнї ґнѣїа Ан мїнте.

— Фрацїлор, зїсе єа, сокотїнца мѣ
єсте сѣ анкїпѣїм нїцѣ антрєвѣрї атѣт
де грєлє анкѣт сѣ нѣ ле поатє тѣамѣчї,
ка сѣ'ї доведїм кѣ є нѣмаї ґн нотѣрѣѣ
нїдант.

— Е'ує! браво! Е'ує! ґѣра! Паїѣ! вї-
ват! сѣргїгарѣ кѣ тоцї.

Антрєвѣрїлє с'аѣ алкѣтѣїт, с'аѣ а-
єробат де тоатѣ адѣнарѣ шї мї с'аѣ лѣ-
крєдїнцат.

Атрєїа зї даскалѣа вєнї, шї антрє-
вѣндѣмѣ де шїѣ бѣкїлє пе дїнафарѣ, сѣпє
рѣспѣнс ам дєскїс картѣ лѣї Пєтрѣ Маїєр,
ші 'ї ам чїтїт антрєг капїтол. Профєсс-
рѣа рѣмѣсѣ анлємнїт.

Фѣршїнд де чїтїт, ам ґрмат Ан тѣ-
нѣла ачєл пєдантїк кѣ карє амї вѣркїсе єа:
„де врємє че вєзї логїотатє, кѣ ам
„анвѣцат а чїтї фѣрѣ лєснїчосѣла мєтод
„ал абечѣдарѣаѣ дѣлє карє мї аї сѣпѣс
„кѣ єсте тѣмѣїа лїмєїї, нѣ сѣнт ла ан-
„доїлаѣ кѣ воїѣ анвѣца а скрі іарѣшї
„фѣрѣ ажѣтор дѣскѣлєск. Ансѣ фїїнд кѣ
„кѣноск шї сїмѣ кѣ дєсѣвѣршїре кѣ дас-
„калѣа пєнтрѣ ґн тѣнѣр, єсте ачѣѣ че
„єсте грѣдїнарѣа пєнтрѣ пом, вѣз кѣ єѣ
„ам фолартє мѣлатє лѣкѣрѣї де анвѣцат,
„кѣчї сѣнт ка ґн копак нєродїтор. Дрєпт
„ачїѣ ам фѣкѣт ачєстє зїчє антрєвѣрї, пе
„карє дѣа вєї бїнє вої а мї лє дєслѣшї.
„Ачѣѣста ба фї сїнгѣрѣ лєкѣїа мѣ. Пе тоа-
„тѣ зїоа амї вєї тѣамѣчї кѣтє зїчє де
„ачєстє антрєвѣрї. а) К. Нєгрѣцї.

АЄѢПРА ОРТОГРАФІЄІ РѢМѢНѢШТІ.

Рєсѣнєт ла чєлє че с'аѣ зїс Ан сєїєптѣла ачєстє
Ан „Фолїєа лїтєрарѣ“ Нр. 1, 6, 7, 8, 18, 20,
21, шї Ан ал доїлєа кѣрє Нр. 2—4 шї 10.

(Ѣ р м а р е.)

II. Аєѣпра Ортографїєї сѣрѣнє матє-
рїалє с'а вѣрбїт Ан Фолїєа лїтєрарѣ Нр

а) Антрєвѣрїлє шї дєснѣдѣжѣїрѣк єїєтѣлѣї
даскѣла сѣ ба кѣта Ан манскріпт.

18. 20. 21., декзтрз Д. П. Ачест артиквѣла л'а жѣдекат Д. Ципар ан ал II. кѣре ал Фоиі літераре Нро 2. 3. 4. Динтре ромѣнїи нострї, карї дѣ скрїс асѣпра ортографїї, дѣнз жѣдка мѣа н'а борѣит нїї ѣнѣла ашеа де сѣнзтос, — ашеа де анцелепцеште ка Д. П. Кѣт де прецѣос ар фї рѣмас ачел артїкѣла, дакѣ дѣнзкѣм аштептам ѣѣ, Д. П. дѣнз ачел немїнчїнос нѣвѣнт ал нѣтѣрї — „кѣте сѣнѣте атѣте сѣмне“ — ар фї фѣкѣт шї а плекарѣа антокмаї. Аста ѣ чѣа маї марѣ вїнз карѣ ї се поате арѣнка. Чѣлаалте кѣ карѣ се анвїновѣцеште декзтрз Жѣдекзтор, — Чїне а скрїс кѣїеа дїн фѣрѣнтѣа борѣарѣлѣї (дїкцїонарѣлѣї) дїн ѣѣда?, — Пе чѣ време атрѣїт ѣлфїлас? шчл., нѣ се цїнеаѣ де фїїнца лѣкрѣлѣї. Де чѣлаалтѣ партѣ артїкѣлаѣа Дом. Ципар аратѣ марѣ аѣрїтате, їекѣсїнцѣ шї лѣцїкѣ, — анѣшїтѣцї, пе карѣ ѣѣ тотѣїнѣ ле чѣїѣ де ла ѣн ѣзрѣат ка Д. Ципар. — Шї артїкѣлаѣа дѣале ар фї фѣст кѣ мѣлат маї фѣрѣмос, дакѣ ачелѣ, пе карѣ Д. П. ле а зїк ка п'он трѣакѣт — де шї ѣнѣле грѣшїте дїн нѣвѣгарѣ де сѣамѣ —, с'ар фї лѣат шї декзтрз жѣдекзтор нѣ маї ка ан трѣакѣт. Анѣз ме ласѣ, кѣ „кѣте капѣте атѣте пѣрїрї.“ Ам нѣмаї доаз ѣзгѣрї де сѣамѣ. а) Д. Ципар антре чѣле грѣшїте алѣ Д. П. рѣдѣче шї пѣзрѣреа: кѣ лїмѣа гѣтїкѣ ар фї мѣма лїмѣї ѣѣрманѣ“ — Аста нѣ се поате сокѣтї ка о грѣшеалѣ а Д. П. Ан пѣзрѣреа ачѣеа сѣнт маї мѣлцї ѣѣрманї анѣвѣцїцї. Шї маї де кѣрѣна чѣтїїѣ ан аналѣле лїтературѣї дѣла Vїenna Том. 46. *) Ан

нѣнтѣла ачѣста о десѣрѣцїе а лѣї їакоѣ Грїм сѣнт тїтѣла „Ulphilaе partes ineditae e Palimpsestis Ambrosianis. Ачї се борѣште де а Н. скрїсоаре а С. Пабел ла Корїнтенї. Ырѣїторѣла антре чѣлаалте зїче ла ф. 185: Фїѣш'че шїр дїн гѣтїчеште ѣсте пѣнтрѣ ної класїк, шї кїар пѣнтрѣ тоате дїалектѣле лїмѣї ѣѣрманѣ: пѣнтрѣ аналтѣ ѣѣрманѣ (Hochdeutsch) пѣнтрѣ чѣа Саксонїкѣ, шї чѣа мїѣзѣнѣоцїалѣз (nordischer Zweig): пѣнтрѣкѣ ла фїѣш'карѣ дїн ачѣсте се поате шї трѣѣѣїе сѣ се нѣїе лїмѣа гѣтїкѣ дрѣпткѣпѣтѣїѣ, ѣзѣѣ, тѣмеїѣ *). Ачѣсте нѣ ле зїк дѣла мїне; дар нѣмаї пѣнтрѣкѣ Д. Ципар сокѣтеште пѣзрѣреа ачѣста де ѣна грѣшїтѣ а Д. П. сѣнт маї мѣлцї ан пѣзрѣреа ачѣста. Ыѣ дїн партѣм зїк, кѣ прѣкат ѣ грѣѣ а лѣѣѣрї ачѣа пѣзрѣрї, прѣ атѣт ѣ грѣѣ а о доѣлї де грѣшїтѣ. Анѣї Д. П. а борѣїт нѣгрѣшїт де лїмѣа ѣѣрманѣ кѣлатївїтѣ пе карѣ о кѣноаште дѣа. Трѣѣѣ сѣ сѣпѣнѣм антр'ѣн аѣтор кѣ нѣ борѣеште десѣре лѣкрѣлѣї пе карѣ нѣ ле кѣноаште. Дар нѣтѣа сѣ анцелѣарѣ шї пе а Саксонїлор дїн Арѣїла, пе карѣ анѣа а лѣѣт прїлѣж ан Брашов сѣ о кѣноаскѣ. Ачѣастѣ лїмѣз сѣ оѣкїште де чѣа ѣѣрманѣ, маї кѣ сѣамѣ ан гласнїчѣ. Аѣкѣм лїмѣа гѣтїкѣ нѣ поате фї мѣмѣ чѣлї ѣѣрманѣ кѣлатївїтѣ, прѣкѣм шї чѣлї лѣтїнѣштї нѣ поате фї мѣмѣ ѣрѣѣна дїн чѣле Романѣ? Маї сѣс нѣмїтѣа Грїм

*) Jede Zelle Gotisch ist für uns klassisch; und zwar für alle Mundarten deutscher Zunge, — den hochdeutschen wie den sächsischen und nordischen Zweig, deren jedem die gotische Sprache zu Grunde gelegt werden kann und muß. S. 185. — Jahrbücher der Literatur 46 Band.

*) Jahrbücher der Literatur — Sechs und vierzigster Band. Wien 1829 S. 184 — 22.

зиче кз кз тоате кз аймеа готікз тре-
 бзе сз се пзіе дрепт кзпзтзіс ла тоате
 діаліктеае, тотші кз чеа Церманз кз
 тівітз сгамзхз маї мзлт. — Різї
 тот аколо Ф. 226. — Б.) Маї аколо
 требзе сз мзртзісеск, кз єз нз прічеп пен-
 трз че Дом. Ціпар зиче кз „ачеаста є
 дреапта Філософіє“ єсте о зичере
 грешітз? Адевзрат ної зичем аи додо
 кпзрі: „ачеаста є дреапта Філо-
 софіє“ шї „ачеаста є дреаптз Фі-
 лософіє“ Дар аи ачеаста се кзноаште
 кіар о деітоінічїе аи аймеа ноастрз маї
 маре декят аи латїнз, каре нзмаї аи-
 трзш кп поате зиче: „haec est recta
 Philosophia“, вх нз кзноск алтз оссї-
 тате аитре ачесте додз зичерї декят кз
 а Д. П. апасз маї мзлт декят а Д. Ці-
 пар. Дешї пронзмеа „ачеаста“ се редз-
 че ла челе маї сзс зїсе, тот нз є зиче-
 реа грештз: пентрзкз „дрепта Філо-
 софіє“ стз аи лок де: „ачеаста“ (вр-
 мареа де маї сзс) є чеа дрептз Фі-
 лософіє, шї лзснз афарз пе пронзме-
 ле „чеа“ ремжне „дрептз Філосо-
 фіє.“ Вх аи трздат кп нзме прічеп. Рззз
 нзмаї, кз ної аи требзїнцз амандсаз
 зичерїле. Прічеп шї ачєа, кз зна апасз
 маї мзлт декят алта. Дакз маї єсте алт
 чебашї, пентрз міне є таїнз, пе каре де
 мі о ва десвзлзі чїнева, аї воїз мзлцз-
 мі. — Дар сз лзсзм ачесте, ка знеае, че
 аи скрісарєа Д. П. нз се цїнеа де фі-
 їнца лзкрзлзі. Ортографїа Д. П. є зшоарз.
 — Дестзла де зшоарз є шї ортографїа про-
 пзсз де Д. Р. аи Нр. 10. аи Фоїї. Кп-
 пзла кз каре ачест бзрєат жздекз пзрерїле
 алтора, єсте вреднїк де лзбзз, шї фаче
 чїнсте. Нз воїз сз ме слобозз аи Грз-
 матїка Дсале, знде сзнт знеае, — поате

дїн небзгаре де сгамз — де каре требз-
 їа сз се фєрєаскз, спре пїлдз „ачешті
 характерзрі“ (ка кпнд аї зиче: „аче-
 шті лзкрзрі —) шчл. аи нзмаї о мїкз
 бзгаре де сгамз. Аитре аи зшїтзїле,
 че ле аз зрз торзл, ортографїї сале, а
 з-а сзшє ашеа: „аи знеае є аи те-
 меїатз пе втїмо л о цїе. Де че нз
 зиче аи тоате? Не-грешїт де ачєа, ка
 сз нз взтзме зшзрзтатеа. Де аїчї
 зрмеазз кз „знде нз се ба взтзма зшз-
 рїнца, аколо втїмо л о цїа ашї ва абеа дре-
 птзїле сале.“ Іатз кз нз ле арє. До-
 мнїа са зиче кз аи лок де ц се скрієм
 аи літере лзтїнєшті с. аїчї нз є де лок
 втїмо л о цїе. Дакз а врзт сз мзлцзме-
 скз шї пе втїмо л о цїе прежзм се фзгзззє-
 ште, атзшї сз фїе пзс пе т лзтїнєск кз
 семнзл ачєа: пентрз кз ц ла ної єсте
 прежат штїз єз маї тотдєзна дїн т лз-
 тїнєск. аи ої зшзрїнца тот є ачєа, шї
 фологзла маї маре. — Маї аи коло нзме
 ампротївєск, сз се пзіе дзпз с лзтїнєск
 зн і кпнд воїм сз сзше аи аїнте де
 о ц ка ч, аи сз аїчї ар фї фост бїне сз
 нз бзце чєл пзцїн пе ачєае, пе каре шї
 пзнз акзм ле скрієам чеа маї маре пар-
 те кз „са“ спре пїлдз чеапз, сеара,
 чеарз, сеара, чеафз, сеафа, чеа-
 цз, сеаза, шчл. Пзнз акзм шї карї
 нз кзноаштеаз аймеа лзтїнз се аи дре-
 птаз дзпз нзмерзл аммзлцїт знде „є“
 чеа оріцїнал ремжне сїнгзр че пе, че фє
 аз че фї шчл. — Дзпз ачесте бзгзрі де
 сгамз аш' вєа сз зїк чебашї шї дєла
 міне. Воїз зиче, дар ме воїз фєрї де а
 пропзне вєзш план де ортографїе. —

— Сокотєск кз нз ва фї непзкзт Чє-
 тіторїлор а атїнче чебашї д'спре аи чєпз-
 тзл літєрєлор. — Літєрїле сїнгт нїште

СЕМНЕ, ДЪ ФІГЪРЕ, КЪ КАРЕ КІПЪІМ НІШТЕ
СЪНТЕ СІМПЛЕ. ДРОБШТЕ СЕ КРЕДЕ КЪ КІ-
ПІІ АЧЕШТІА СЪНТ АФЛАЦІ ДЕ ФЕНІЧІЕНІ. ДАР
АЧЕАСТА МІ СЕ ПАРЕ КЪ СЕ РАЗІМЪ МАІ КЪ
СЕАМЪ ПЕ АЧЕА ДАТ „НЕСІГЪР, КЪ КАДМЪ АР
ФІ АДЪС ЛІТЕРЕЛЕ ДІН ФЕНІЧІА ЛА ГРЕЧІ ШІ
АНЪМЕ ЛА ТЕБАНІ АН БЕАК АА XVI АН:
ДЕ ХС. ВСТЕ АНСЪ АПРОАПЕ ДЕ АДЕВЪР, КЪ
ЛІТЕРЕЛЕ ДЕ ВОР ФІ АФЛАТ ФЕНІЧІЕНІ. ЧЕА
МАІ БЕКІЪ АЛФАБЕТ ПЕ КАРЕ АА КЪНОАШТЕМ
ЕСТЕ АА ФЕНІЧІЕНІЛОР; ШІ АЛЪТЪРЪНД АЛ-
ФАБЕТЪА ВЪРЕІЛОР, АА ПАЛМІРЕНІЛОР, АА СІ-
РІЛОР, АА ГРІЧІЛОР, АА АЪТІНІЛОР, ПЕ АНГЪ
АА ФЕНІЧІЕНІЛОР ШІ АА ПЪНІЛОР АН АФРІКА
ШІ СІЧІАІА, СЕ ВЕДЕ КЪ СЛЕ СЪНТ НЪКЪТЕ
ЪНЪА ДІНТР'АЛЪА. АА АЪІ ЧІРІА ЕСТЕ ДІН
ЧЕА ГРЕЧЕСК. — АА АРАПІЛОР ЕСТЕ АСТЪЗІ
ФОАРТЕ МЪАТ ОБІВІТ ДГ ЧЕАЕ МАІ СЪС ПО-
МЕНІТЕ; ДАР СЕ ДЪ КЪ СОКОТЕАА КЪ ШІ АА
ЛОР ВА ФІ ФЪСТ ОДІНОАРЪ ТОТ ЫНЪА КЪ
АА ФЕНІЧІЕНІЛОР, ВЪРЕІЛОР ШІ СІРІЛОР. —
СЪНТ, КАРІ СОКОТЕСК КЪ ФЕНІЧІЕНІ Н'АЪ
АФЛАТ ЛІТЕРЕЛЕ: ДАР НЪМАІ ЛЕАЪ АМПРЪ-
ШТІАТ АНТРЕ АЛТЕ НЕАМЪРІ, ДЪПЪ ЧЕ ШІ
АЖШІІ ЛЕАЪ ПРІІМІТ ДЕАА ААЦІІ. —

(Ва Ърма.)

ДАТОРІА ПАТРІОТЪАХІ

(ДІН ЫНЪРЪЩЕ АЪПЪ Erdelyi.)

ДЕ ІНІМА ПЕНТЪ ПАТРЕ
АШАЦІ ВАТЕ, СЪ МЪХЪЩЕ,
КАТ ДЪПЪ КІНЪРІ МАРІ ШІ КРЪНТЕ
АН ФОК АМАР СЪ ТОПЕЩЕ:
СКРІЕ, ФЪ, ОЩЕЩЕ КЪІ ПРЕКЪМ
ЗЕІІ ЧЕРЕШІ АІ ДЪАЪРЪ,
ВА ДЕН' А ПАТРЕІІ АЛТАРЕ
ФЪМЪРІ ДЕ ЖЪРЪЪ СЪ ОБОАРЕ.

ДЕ СКРІІ, ДЕ КЪНЦІ, НЪМА АМОРЪА
ПАТРЕІІ СЪ'ЦІ КЪНТЕ ВЕРЪА;
ДЕ ФАЧІ, КЪ КРЕДІНЦЪ СЪ ЪРМЕЗІ,
ДА ЧЕ ТЕ КІАМЪ АНЪРЪА.
ДЕ ГРЪВЕШІ КЪ АРМА АН РЪСКОІЪ,
РЪПЕЦІ ПІЕНТЪА ТЪЪ АН ДЪЪ;
АТЪНЧІ АН СЪНЦЕЦІ ВОМ ВЕДЕА
ЧЕ АМОР АІ КЪТРЕ ПАТРЕІ.

Ва. І. М.—И.

— АН ВЕНГІАТЕРА АЦІАЕ ОПРЕСК СЪ ЫА
БЛЕ ЧЕРШЪТОРІ ПЕ ЪАІЦЪ, АФАРЪ ДЕ АЧЕА
МАІ СЪНТ ШІ НІЩЕ СОЦІЕТЪЦІ, КАРЕ ЪМЕАЪ
СЪ ДЕСФІІНЦЕЪЕ АЧЕСТ ЪРЪТ ОБІЧЕІЪ. АДЪНЪН-
АЪСЕ ДЕ ЫНЪЗІ О АСІМЕН'К СОЦІЕТАТЕ ЛА ДОН-
ДРА, ЫНЪА ДІН МЪДЪАКРІДЕ ЕІ А ПОВЕСТІТ ЧЕАЕ
ЪРМЪТОАРЕ: ЪМЕАЪНД ЕЪ АНТР'О ДІМІНЪЩЕ
ПЕ ЪАІЦЪ, М'АМ ПОМЕНІТ КЪ ЫН ОМ КА ДЕ
40 ДЕ АНІ, ТРЕНЦЪРОС ШІ ЪРЪТ ЛА ФАЦЪ,
КЪ МЪ РОАГЪ СЪ'І ДАЪ 20 ДЕ ПАРАЛЕ. ДА
ЪН ОМ ДЕ ВЪРСТА ДЪМІТАЛЕ НЪ ДАЪ ЕЪ НІ-
МІК, АМ РЪСПЪНЪ МАІ ВЪРТОС КЪ МІ СЕ ПАРЕ
ЧЪДАТ А 'МІ ХОТЪРЪ ШІ СЪМА, КАТ СЪ'ЦІ
ДАЪ. 'МІ АІ ФАЧЕ ЫН МАРЕ КІНЕ, ДАКА 'МІ
АІ ДА АЧЕА 20 ДЕ ПАРАЛЕ, А ЗІС ОМЪА
ОФЪНД. НЪ ДАЪ НІМІК, АМ РЪСПЪНЪ ЕЪ,
ШІ АМ ПЛЕКАТ СЪ МЪ ДЪК. ДЪПЪ ЧЕ М'АМ
ДЕНЪРТАТ ПЪЦІНТЕА М'АМ СОКОТІТ, КЪ АМ
ФЪКЪТ РЪЪ А НЪ ДА АЧЕА 20 ДЕ ПАРАЛЕ,
ПЪТЪНД АІПСА СЪ АДЪКЪ ПЕ АЧЕА ОМ АА ДЕС-
НЪДЪЖДЪРІ. Д'АМ КЕМАТ ДАР АНДЪРЪТ,
ШІ 'І АМ ДАТ ПАРАЛЕЛЕ. ОМЪА 'МІ А МЪА-
ЦЪМІТ ШІ АЕ А ВЪГАТ АН БЪЪЪНЪР. ЧЕ ТРЕ-
БЪІНЦЪ МАРЕ ТЕ СІАЕЩЕ СЪ АЪІ 20 ДЕ ПА-
РАЛЕ? 'А АМ АНТРЕКАТ ЕЪ. ВА А РЪСПЪНЪ:
СЪНТ АКЪМ ДОЪ ЧЪЕЪРІ ДЕ КЪНД ЪМЕАЪ
ЧЕРЪНД ШІ Н'АМ ПЪТЪТ КЪЩІГА НІЧІ МЪКАР
О ПАРА ШІ ДАКА ДЪМІНЪТА НЪ 'МІ АІ ФІ
ДАТ АЖЪТОР, АШІ ФІ СІАІТ СЪ МЪ АНЪК ДЕ
МЪНКЪ, ШІ АЧЕАТЪ ІДЕЕ МЪ ОМОАРЪ.